

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ КӘЗКӘЙ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫЖИТӘКЧЕСЕ



423761, Кәзкәй авылы,
Беренче май ур., 2а нчы йорт.
Тел. 3-44-46;

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
РУКОВОДИТЕЛЬ
КАЗКЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО
КОМИТЕТА АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

423761, село Казкеево,
ул. Первомайская, дом 2а.
Тел. 3-44-46;

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«04» июля 2022 г

КАРАР

№12

«Актаныш муниципаль районының Кәзкәй авыл җирлеге халкына тыныч һәм сугыш вакытының гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында вакытында хәбәр итү һәм халыкка мәгълүмәт бирү турында»

«Халыкны һәм территорияләре табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы федераль закон, «гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә барлыкка килү турында халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасын булдыру турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 13 ноябрдәге 1522 номерлы Указы, «халыкны һәм территорияләре гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 2004 елның 8 декабрдәге 62-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Гадәттән тыш хәлләр", «Татарстан Республикасы халкына хәбәр итү системасы турында Нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 28 августындагы 610 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә барлыкка килү куркынычы турында, шулай ук хәрби конфликтлар яисә шушы конфликтлар аркасында мобилизация игълан иткәндә, хәрби нигезләмәне керткәндә һәм кинәт һөҗүм итүдә килеп чыга торган куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итүне тәмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге территориясендә, карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге территориясендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә барлыкка килү турында халыкка хәбәр итү һәм хәбәр итү тәртибе турындагы беркетелгән нигезләмәне 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. 2 нче кушымта нигезендә телефон номерлары «кем-4» Хәбәр итү системасына кертелгән телефон, язма һәм башка элементә юлы белән тынычлык һәм сугыш чоры Гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы турында Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Казки авыл җирлегендә халыкка мәгълүмәт җиткерү һәм җиткерү өчен җаваплы затлар исемлеген расларга.
3. Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге территориясендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яисә барлыкка килү турында район халкына хәбәр итү буенча сөйләм хәбәрләренең текстларын 3 нче кушымта нигезендә расларга.
4. Халыкка мәгълүмәт бирү һәм хәбәр итү буенча чараларны Нигезләмәдә тәкъдим ителгән Хәбәр итү тәртибе нигезендә башкарырга.

5. Актаныш муниципаль районы Казкэй авыл жирлеге территориясендә урнашкан оешма, предприятие һәм учреждение житәкчеләренә объектларда хәбәр итү һәм мәгълүмат сигналларын барлык хезмәткәрләргә житкерүне тәэмин итә торган тиешле күләмдә күмәк файдаланудагы радиотрансляция нокталарына ия булырга киңеш итәргә.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Казкэй авыл жирлеге башкарма комитет рәйсе:



К.Н.Ахмадгалиев

НИГЕЗЛӘМӘ

халыкка хәбәр итү һәм барлыкка килү куркынычы турында хәбәр итү тәртибе турында яисә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге территориясендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында.

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге халкына хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасын куллану өчен, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә барлыкка килү куркынычы турында, шулай ук хәрби конфликтларда яки шушы конфликтлар нәтижәсендә, мобилизация игълан иткәндә, хәрби конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар турында даими эзерлекне билгеләү, аның составы, бурычлары һәм тәртибен билгели. ялган һәм кинәт һөҗүм, район территориясендә террорчылык актларына куркыныч яный (алга таба - хәбәр итү системасы).

2. Хәбәр итү системасы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бердәм дәүләт системасының (алга таба – ТП РСЧС) Гражданның оборонасы белән идарә итү системасының состав өлеше һәм территориаль подсистемасы булып тора.

3. Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге территориясендә оеша: муниципаль дәрәжәдә-җирле Хәбәр итү системасы; объектлар дәрәжәсендә-җирле Хәбәр итү системасы.

II. Хәбәр итү системасының максаты һәм төп бурычлары

1. Хәбәр итү системасы Актаныш муниципаль районы идарәсе органнарына, гражданның оборонасы көчләренә һәм чараларына, Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының җирле звеносына һәм халыкка табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы турында хәбәр итү сигналларын һәм сигналларын, шулай ук хәрби конфликтларда яки шушы конфликтлар нәтижәсендә, мобилизацияне игълан иткәндә, хәрби нигезләмәне һәм кинәт һөҗүм, Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге территориясендә террорчылык актлары куркынычы яный.

2. Хәбәр итүнең муниципаль системасының төп бурычы мәгълүмат һәм сигналларны җиткерүне тәэмин итү:

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бердәм дәүләт системасының территориаль подсистемасының идарә итүче составы һәм җирле звено (алга таба- ТП РСЧС Актаныш звеносы);

Актаныш муниципаль районы Бердәм дежур-диспетчер хезмәте;

Актаныш муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләрне, көчләренә һәм гражданның оборонасы чараларын кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм бүлөп бирелә торган махсус эзерләнгән көчләр һәм чаралар;

Актаныш муниципаль районының халык тормышын тәэмин итү оешмаларының, потенциал куркыныч объектларның (ПОО) һәм башка предприятиеләрнең дежур-диспетчерлык хезмәтләре;

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлеге территориясендә яшәүче халык.

Халыкка хәбәр итү күздә тотыла:

гадәттән тыш хәл барлыкка килү фаразын яки фактын халыкка житкерү (алга таба - гадәттән тыш хәл) табигый яки техноген характерда;

гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуның фаразы яки факты турында мәгълүмат алганнан соң, халыкка гамәлләр тәртибе турында тәкъдимнәр житкерү.

Халыкка мәгълүмат бирү күздә тотыла:

гадәттән тыш хәлләр табигый яки техноген характерда барлыкка килү прогнозы яки факты турында мәгълүматлар тапшыру;

гадәттән тыш хәлләр үсеше, гадәттән тыш хәлләр масштабы, гадәттән тыш хәлләрне бетерү нәтижәләре һәм барышы турында мәгълүмат;

табигый мохит һәм потенциал куркыныч әйберләр турында мәгълүмат;

көтелгән гидрометеорологик, табигый һәм башка табигый күренешләр турында мәгълүмат;

гадәттән тыш хәлләрне күзәтү һәм лвидацияләү көчләре һәм чаралары белән халыкны системалы рәвештә таныштыру;

халыкка гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында мәгълүмат житкерү.

3. Локаль хәбәр итү системасының төп бурычы мәгълүмат һәм хәбәр сигналларын житкерү:

потенциаль куркыныч, химик яктан куркыныч производстволардан һәм объектлардан файдаланучы оешмалар, ТСЧС объектларының житәкчелек составы;

куркыныч житештерү объектларын, химик яктан куркыныч производстволарны һәм объектларны эксплуатацияләүче оешма хезмәткәрләре;

локаль хәбәр итү системасы гамәлдә булган зонада урнашкан оешмалар житәкчеләре һәм дежур-диспетчер хезмәтләре;

локаль хәбәр итү системасы гамәлдә булган зонада яшәүче халыкны.

III. Хәбәр итү системасын куллану тәртибе

1. Халыкка хәбәр итүнең төп ысулы-телевизион тапшырулар һәм радиотапшырулар программаларын тарату өчен элемент чөлтәләре буенча мәгълүмат һәм хәбәр сигналларын тапшыру.

Хәбәр итү сигналларын һәм мәгълүматларны тапшыру телевизион тапшырулар һәм радиотапшырулар программаларын тарату өчен элемент чөлтәләре буенча ТП РСЧС көндәлек идарә органнары тарафыннан, телерадиотапшырулар операторларының һәм оешмаларының радиотапшырулар һәм радиотапшырулар тапшырулар станцияләре аша тапшырыла.

Сөйләм мәгълүматы, озынлыгы биш минуттан да артмыйча, халыкка, кагыйдә буларак, телерадиотапшырулар студияләреннән тапшырыла. Сөйләм мәгълүматларын өч тапкыр кабатлау рөхсәт ителә.

Сөйләм мәгълүматларын тапшыру, кагыйдә буларак, профессиональ дикторлар тарафыннан башкарылырга тиеш, ә алар булмаган очракта - бу оешмаларга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан.

Аерым очракларда, кичектерүгә түзә алмый торган очракларда, кыскача сөйләм хәбәрләрен турыдан-туры тапшыру яки эш урыннарыннан турыдан-туры оператив дежур (дежур-диспетчер) хезмәтләрен язу юлы белән хәбәр итү рөхсәт ителә көндәлек идарә итү органнары ТП РСЧС.

ТП РСЧС даими идарә итү органнары карары буенча хәбәр итү максатларында элемент оешмаларының дежур персоналы, элемент операторлары, радиотапшыру һәм тапшыру станцияләренең эш урыннарыннан хәбәр итү сигналлары һәм мәгълүмат тапшыру рөхсәт ителә, хәбәр итү системаларында кулланыла торган элемент чараларының техник мөмкинлекләрен исәпкә алып.

Көндәлек идарә итү органнары ТП РСЧС, мәгълүмат яки сигнал алып, аларны алуны раслыйлар, алган мәгълүматны яки хәбәр сигналларын идарә итү органнарына, гражданныр оборонасы көчләренә һәм чараларына һәм ТП РСЧСКА житкерәләр.

2. Мәгълүмат яки хәбәр сигналларын тапшыру автоматлаштырылган һәм автоматлаштырылмаган режимда башкарылырга мөмкин.

Аның төп юнәлеше-автоматлаштырылган режим, ул хәбәр итү мәгълүматларын һәм сигналларын идарә органнарына, гражданныр оборонасы көчләренә һәм чараларына, халыкка житкерүне тәэмин итә.

Автоматлаштырылмаган режимда хәбәр итү мәгълүматларын һәм сигналларын идарә итү органнарына, гражданныр оборонасы көчләренә һәм чараларына, халыкка сайлау, Хәбәр итү объектларын Россия Федерациясенә гомуми файдаланудагы элементә чөлтәре элементә каналларына тапшыру вакытына сайлап алу белән тоташтыру гәмәлгә ашырыла.

3. Халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирүнең өстәмә ысулы булып, дистанцион идарә ителә торган электр сиреналары ярдәмендә автоматлаштырылган хәбәр итү системасы буенча «һәркемгә игътибар» сигналын тапшыру тора. Халык өчен сөйләм мәгълүматлары радио, тел-һәм Чыбыклы тапшырулар чөлтәрләре һәм сөйләм сирень жайланмалары буенча тапшырыла.

Моннан тыш, кычкыру системалары белән жиһазландырылган ашыгыч хөзмәтләр автомашиналары, кул сиреналары һәм мегафоннар, шулай ук кәрәзле элементә операторлары ресурсы (SMS-мәгълүматлаштыру) да катнашырга мөмкин.

4. Актаныш муниципаль районы Көзкөй авыл жирлегендә яшәүчеләргә хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасы электр сиреналары белән идарә итү белән комплекслы гадәттән тыш Хәбәр итү системасының аерылгысыз өлеше булып тора, шул ук вакытта өстәмә рәвештә кулланыла:

Актаныш муниципаль районы администрациясенә житәкчелек составын, коткару хөзмәтләрен һәм тормыш тәэмин итү хөзмәтләрен Хөзмәт, өй һәм кесә телефоннары буенча хәбәр итү өчен «Рио-4» автоматлаштырылган үзәкләштерелгән хәбәр итү системасы;

«Актаныш муниципаль районы гражданныр яклавы идарәсе» муниципаль казна учреждениесе (алга таба-«Актаныш муниципаль районы УГЗ» МКУ) бердәм дежур - диспетчерлык хөзмәтенә (алга таба - бердәм дежур-диспетчерлык хөзмәте) резерв туклану чыганагы белән хәбәр итү системасы белән идарә итү чаралары белән жиһазландырылган эш урыны;

5. Халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү аша башкарыла:

«Таттелеком» ААЖ Чаллы ЗУЭСы Актаныш район электр элементәсе узелының радиотрансляция чөлтәрләре;

потенциаль куркыныч объектларны хәбәр итүнең локаль системалары; каты сөйләшү жайланмалары белән жиһазландырылган автомобильләр; тавыш көчәйткөч жайланмалар белән жиһазландырылган мәчет биналары; кәрәзле элементә операторларына СМС-хәбәрләр жибәрү аша «Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсенә ЦУКС» ФКУ га гаризалар бирү юлы белән кәрәзле элементә операторларына жибәрелә

6. Актаныш муниципаль районы Көзкөй авыл жирлегә халкына хәбәр итү һәм хәбәр итү системасын эшләтеп жибәрү турында Карар кабул итү хокукы Актаныш муниципаль районы администрациясенә житәкчелек составына һәм халыкка хәбәр итү максатларында бирелә:

Актаныш муниципаль районы башлыгына (яисә аның вазыйфаларын башкаручы затка) Актаныш муниципаль районы Бердәм мәгълүмат системасы аша «Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсенә Кризис хөлләр идарә үзәге» Федераль казна учреждениесенә (алга таба - «Татарстан

Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсенең ЦУКС» ФКУ) тиз арада белешмә бирү юлы белән телдән күрсәтмә бирү юлы белән (алга таба - "Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсенең ЦУКС" ФКУ); Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе башлыгы яисә муниципальара (территориаль) дәрәжәдәге гадәттән тыш хәл янаганда аны биләүче зат рәхсәте белән " Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсенең ЦУКС Баш оператив дежур ФКУ;

хәбәр итүнең локаль системасын эшләтеп жибәргәндә - потенциал куркыныч объект житәкчесенә яки потенциал куркыныч объекттан файдаланучы оешма житәкчесенә, «Татарстан Республикасы буенча Россия МЧС ГУ ЦУКС» ФКУ яки «Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе ЦУКС Баш идарәсе» оператив дежур ФКУ гадәттән тыш хәл куркынычы янаганда, Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе башлыгы яки аны алмаштыручы зат рәхсәте белән жирле Хәбәр итү системасы зонасында.

7. Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлегендә халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү оешмасы белән житәкчелек итүне оештыралар:

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлеге башлыгы (яисә аның вазыйфаларын башкаручы зат);

Актаныш муниципаль районының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе рәисе (яисә аның вазыйфаларын башкаручы зат);

"Актаныш муниципаль районы УГЗ" МКУ житәкчесе (яисә аның вазыйфаларын башкаручы зат);

учреждениеләрдә, оешмаларда һәм предприятиеләрдә - тиешле житәкчеләр.

8. Хәбәр итү системаларын рәхсәтсез кертү һәм халыкка хәбәр итү рәхсәт ителми.

9. Актаныш муниципаль районы бердәмлеге, элемент оешмалары, телерадио тапшырулар оешмалары бурычлары:

Актаныш муниципаль районы бердәмлеге:

Актаныш муниципаль районы Бердәм мәгълүмати системасының халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итүне оештыру буенча оператив дежур гамәлләре Россия ГТХМның Методик күрсәтмәләре, башка норматив хокукый документлар һәм инструкцияләр нигезендә алдан эзерләнган регламентлаштырыла;

элемент оешмалары, телерадиотапшырулар, Актаныш муниципаль районы халкына хәбәр итү сигналларын һәм мәгълүмат тапшыру күнекмәләрен оештыра һәм үткәрә;

еллык планлаштыру нигезендә Актаныш муниципаль районы халкына хәбәр итү системасын эшләтеп жибәрү буенча күнекмәләр үткәрүдә катнаша;

"Рио-4» ярдәмендә халыкка хәбәр итү һәм хәбәр итү өчен оператив кизү торучылар эзерләүне оештыра;

квартал саен идарә итүче составның, Актаныш муниципаль районының гадәттән тыш хәлләр һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе әгъзаларының, эвакуация комиссиясенең һәм «Рио-4» чакыру системасына кертелгән диспетчерлык хезмәтләренең расланган исемлекләрен тикшерә, кирәк булганда аларга тиешле үзгәрешләр кертә;

комплекслы тренировкалар үткәргәндә, законнар нигезендә, гадәттән тыш хәлләрдә гамәлләр тәртибе турында мәгълүмат белән текстлар тапшыру өчен шөһәр һәм район территориясендәге чыбык үткәргечле радиотапшырулар телерадиокомпаниясен һәм радиотрансляция төеннәрен жәлеп итүне оештыра.

Элемент оешмалары:

алар карамагындагы хәбәр итү системасы элементларының ышанычлы эшләвен тәэмин итү буенча чаралар үткәрәләр;

хәбәр итү системасының техник чараларының, элемтә каналларының сигналларны һәм хәбәр мәгълүматларын житкерү өчен даими эзерлеген тәэмин итәләр; элемтә объектларында хезмәт күрсәтүче персоналны эзерләүне гамәлгә ашыралар; Актаныш муниципаль районы халкына хәбәр итү сигналларын тапшыру буенча күнекмәләрдә катнашалар.

Телерадиотапшыруларны оештыру:

телерадиотапшырулар студияләренәң дежур персоналын гадәттән тыш хәлләр турында халыкка мәгълүмат бирү гамәлләренә эзерлиләр;

техник тапшыруларның сигналларны сигналларны һәм сөйләм мәгълүматларын тапшыруга даими эзерлеген тәэмин итәләр;

«Актаныш муниципаль районы УГЗ» МКУ заявкалары буенча халыкка цифрлы яки башка мәгълүмат йөртүчеләргә хәбәр итү өчен сөйләм хәбәрләрен яздыралар;

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлегендә яшәүчеләргә хәбәр итү өчен сөйләм мәгълүматларын тапшыру буенча күнекмәләрдә катнашалар.

Потенциаль куркыныч объектлар (алга таба-ПОО):

дежур персоналны эшче һәм хезмәткәрләргә, объектлар янында яшәүче халыкка, гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат бирү гамәлләренә эзерлиләр;

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлегенә хәбәр итү системасы элементларының ышанычлы эшләвен тәэмин итү буенча чаралар үткәрелә.

10. Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлеге халкына хәбәр итү һәм хәбәр итү системасының кулланышка эзерлеген тикшерү тәртибе:

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлегендә яшәүчеләргә хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасының көч һәм чараларын куллануга эзерлекнең техник торышын тикшерү барлык дәрәжәләрдә Россия ГТХМ оештыру-методик күрсәтмәләренә, бер елга эш планнарына туры китереп үткәрелә.

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлеге территориясендә урнаштырылган электр сиреналары һәм тавыш көчәйткечләре оешмаларга һәм конкрет затларга аларны саклау һәм вакытында техник хезмәт күрсәтү максатыннан беркетелә.

Электр сиреналары беркетелә торган оешма һәм предприятие житәкчеләре бурычлы:

аларны техник яктан төзек хәлдә тоту, моның өчен оешма боерыгы белән сиреналарга хезмәт күрсәтү өчен җаваплы булганнарны вазыйфа инструкцияләренә кертү белән билгеләргә;

юридик затны алмаштырганда бу турыда районның гадәттән тыш хәлләр һәм оборона министрлыгы рәисенә язмача хәбәр итәргә, сиренаның төзексезлеге ачыкланган очракта ГО милкен тапшыруны оештырырга һәм үткөрергә, ул беркетелгән оешма хисабына ремонт ясарга.

барлык объектларны да электр сиреналары, катлауландыргычлар булу һәм төзекләндерү өчен тикшерү оештырыла;

11. Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл жирлеге территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формаларына карамастан, оешмалар үз хезмәткәрләренә (хезмәткәрләренә) мөстәкыйль хәбәр итәләр.

12. Сигнал һәм хәбәр мәгълүматы:

халык игътибарын җәлеп итү һәм сөйләм мәгълүматын тапшыру турында кисәтү өчен бердәм сигнал - " игътибар барысына да! »;

сигнализация сигналы-уяу системасы аша җибәрелә торган һәм билгеле чаралар үткөрү өчен команда булып торган шартлы сигнал;

барлык шәһәр техник хәбәр чаралары сигнал бирү өчен кулланыла. Сигнал урнаштырылган тавыш, яктылык һәм башка сигналлар белән кабатланырга мөмкин; барысына да игътибар!» бәла-казалар куркынычы турында сөйләм мәгълүматы тапшырыла.

13. Халыкка хэбэр итү һәм мәгълүмат бирү системаларын эзер тоту һәм камилләштерү буенча чараларны финанслау:
муниципаль дәрәжәдә - Актаныш муниципаль районы Казки авыл җирлеге бюджеты исәбенә халыкка хэбэр итү һәм мәгълүмат бирү чараларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелә;
объектлар дәрәжәсендә-оешмаларның, учреждениеләрнең һәм предприятиеләрнең үз финанс чаралары хисабына.

2 нче кушымта
карарына
Кәркәй авыл җирлеге башкарма комитеты
Актаныш муниципаль районы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы
04.07.2022 ел, №12

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Казки авыл җирлеге халкына телефон, язма һәм башка элемтә юлы белән тыныч һәм хәрби вакыт гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы турында хәбәр итү һәм мәгълүмат җиткерү өчен җаваплы затлар исемлеге, аларның телефон номерлары «кем-4»Хәбәр итү җирле Системасына кертелгән

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге башлыгы Әхмәдҗалиев Камил Нургаяз улы
Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлеге секретаре-Әхмәтнабиева Зилә Рәкыйп кызы

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлегенең 4 округы депутаты-Ялалов Илсур Индус улы.

3 нче кушымта

карарына
Кәркәй авыл җирлеге башкарма комитеты
Актаныш муниципаль районы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы
04.07.2022 ел, №12

Сүзләр

Актаныш муниципаль районы Кәзкәй авыл җирлегендә яшәүчеләргә тыныч һәм сугыш чорындагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы янаганда яки килеп чыкканда хәбәр итү буенча сөйләм хәбәрләре

Хәбәрләрнең текстлары Актаныш муниципаль районының Гражданнар оборонасы штабы тарафыннан Актаныш муниципаль районының тиешле хезмәтләре белгечләре белән берлектә эшләнә.

Хәбәрләр текстлары гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда һәм уку максатларында халыкны кисәтү (хәбәр итү) өчен кулланыла, шул ук вакытта сигнал хәбәре алдыннан «уку» («Уку һава сигнализациясе», «уку һава борчулары» һ.б.) сүзе китерелә.

1. Дошманга һава һөҗүме куркынычы булганда халыкка мөрәҗәгать итү тексты игътибар!!! Игътибар!!! Гражданнар!!! "Һава сигнализациясе", "Һава сигнализациясе".

Сезгә мөрәҗәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы, Актаныш муниципаль районы Казки авыл җирлеге территориясендә турыдан-туры һава һөҗүме куркынычы бар.

Сезгә кирәк:

- үзең киенергә, балаларны киендерергә;
- газны, электр приборларын сүндерергә, мичләрен, казаннарны сүндерергә;
- ябарга тыгыз ишекләр һәм тәрәзәләр;

Үзең белән алырга:

- шәхси саклану чаралары;
- азык-төлек һәм су белән тәэмин итү;
- шәхси документлар һәм башка кирәкле әйберләр;

Утны сүндерергә, күршеләрне «Һава сигнализациясе» турында кисәтергә.

- якындагы саклагыч корылманы (сыену урыны, радиациягә каршы приют, подвал, базы) биләп торырга, анда «Һава хөвәф-хәтәрен кире кагу» сигналына кадәр торырга кирәк.

Сез мөрәҗәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

2. Дошманның һава һөҗүме куркынычы игътибар узгач, халыкка мөрәҗәгать итү тексты!!! Игътибар!!! Гражданнар!!! "Һава сигнализациясе", «Һава сигнализациясе".

Сезгә мөрәҗәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә, Актаныш муниципаль районы территориясендә һава дошманы һөҗүм итү куркынычы бетте.

Сезгә кирәк:

хезмәт күрсәтүче персонал рәхсәте белән приюттан китү;

гади эшчәнлек белән шөгыльләнү.

Сез мөрәҗәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

3. Радиоактив зарарлану яки радиоактив зарарлану куркынычы булганда халыкка мөрәжәгать итү тексты игътибар!!! Игътибар!!! Гражданнар!!! "Радиация куркынычы», "Радиация куркынычы".

Сезгә мөрәжәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә радиациянең югары дәрәжәсе теркәлде.

Районның радиоактив зарарлануында халыкның тәртибен тыңлагыз:

якында булса, сакланган бинада (сыену урыны, яшерен урын) тиз каплагыз. Әгәр юк икән, приются үз фатирында.

тышкы киём һәм аяк киёмен бөтөрү һәм пластик капчыкка салу, ишекләргә һәм тәрәзәләргә нык ябу. Кухня, ванна, бәдрәфтә вентиляция чыганаclarын пластик пленка белән ябарга. Барлык вентиляцияне сүндерегез. Телевизор һәм радио кабызыгыз.

урам ягыннан бина мөһерен үткәргә: тәрәзә һәм ишек ачылган пленканы кысарга, тәрәзә төбенә су белән яки 2% сода эремәсе белән сипкән ишек төбенә сиптерегә, тәрәзәләрдәге ярыкларны кәгазь полоса яки тасма белән ябыштырырга.

ачык продуктларны пластик капчыкларга салыгыз һәм суыткычка ябыгыз. Ябык савытларда су белән тәэмин итү.

Мөмкин булган эвакуация өчен кирәкле барлык әйберләргә: шәхси саклану чаралары: мамык-марля бәйләвеч, плащ яки накидка, перчаткалар, баш киёме, итек (юк икән итек-аяк киёменә тыгыз пластик капчыклар;

бер көнлек продуктлар һәм дарулар белән тәэмин итү (пациентлар өчен); документлар һәм акча;

башка кыйммәтле һәм кирәкле әйберләр;

пластик төрү белән чемодан (рюкзак) ;

Чыгу алдыннан урынын жыю өчен Эвакуация отключить фатирны нче барлык коммуникацияләр һәм жентекләп ябарга.

Әгәр эвакуация үткәрелмәгән булса, даими рәвештә мөһерләнгән бинада (радио яки телевидение аша «Отбой» сигналын алганчы) тору, урамга экстремаль очракта гына, бөтен саклау чараларын киеп чыгу.

Ачык майданда булу:

саклау чараларын алмагыз;

биек үлән һәм куак буйлап тузан күтәрүдән һәм хәрәкәттән саклангыз;

кирәксез утырмыйча, чит әйберләргә кагылмаска;

эчмәскә, ашамаска, тәмәке тартмаска;

бинага керү алдыннан өлешчә дезактивация ясарга: дымлы чүпрәк белән сөртәргә яки тузанны киёмнән сөртәргә, тәннең ачык урыннарын су белән юарга;

Бинада булганда:

вакыт-вакыт ишек алдында тактаны дымлагыз;

урам аяк киёмен дымлы чүпрәк белән алдан сөртеп, бусага артында калдырырга;

көн саен өйне дымлы чистарту һәм тузан юу;

өйдә генә ашау. Ашар алдыннан кулларыгызны сабын белән юыгыз, авызны 0,5% эчә торган сода эремәсе белән юыгыз;

Игътибар! Йод профилактикасы тәртибен тыңлагыз:

Йод профилактикасын үткәру өчен түбәндәге дозалардагы таблеткаларда йодлы калий йоды кулланыла: 2 яшькә кадәрге балаларга-0,004 г көнгә 1 тапкыр чәй яки кесәл белән; 2 яшьтән өлкәнрәк балаларга һәм өлкәннәргә - көнгә 0,125 Г 1 тапкыр.

Әгәр дә сезнең дарулар булмаса, йод калийы 5% йод эремәсен куллана:

5 яшькә кадәрге балаларга эчкә билгеләнми, ә тампон белән 2,5% беләк һәм шин тиресе эремәсе кулланыла; 5-14 яшьтәге балаларга-ашаганнан соң көнгә 1 тапкыр ярты стакан сөт яки су, яки 11 тамчы көненә 2 тапкыр; 14 яшьтән өлкәнрәк балаларга һәм өлкәннәргә - көнгә 44 тамчы, көнгә 22 тамчы.

Кабул итэргэ була һәм "Люголь": 5 яшькә кадэрге балаларга билгеләнми; 5-14 яшьтэге балаларга - көнгә 1 тапкыр 10-11 тамчы яки көнгә 2 тапкыр 5-6 тамчы; 14 яшьтән өлкәнрәк балалар һәм өлкәннэргә - көнгә 1 тапкыр 22 тамчы яки көнгә 10 тамчы.

Организмга радиоактив йод китерү куркынычы беткәнче радиоактив инфекция куркынычы турында сигнал алганда препаратларны алдан кабул итэргә.

Мәгълүмат гигиена һәм эпидемиология үзэгенең баш табибы тарафыннан бирелә . Сез мөрәжәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

4. Химик (бактериологлар-ческого) зарарлану куркынычы янаганда яки ОВ, АХОВ яки БС игътибар булганда халыкка мөрәжәгать итү тексты!!! Игътибар!!! Гражданнар!!! "Химик сигнализация."

Сезгә мөрәжәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә, Актаныш муниципаль районы территориясендә, торак пунктларда кешеләр һәм хайваннар авырулары очраклары билгеләнде _____ (авыруның исеме).

Район администрациясе авыруларны локальләштерү һәм эпидемия барлыкка килүне булдырмау өчен чаралар күрә.

Актаныш муниципаль районы территориясендә халыкның тәртибен тыңлагыз:

ачык мәйданда торуну бетереgez;

торак, житештерү һәм хужалык корылмаларын герметизацияләү;

эчәр өчен һәм көнкүреш максатларында суны рөхсәт ителгән су чыганаclarыннан гына кулланыгыз, башта кайнатып;

туклану өчен консервланган һәм мөһерлэнгән (ябык) пакетларда сакланган продуктларны гына кулланыгыз;

биналарда булган дезинфекцияләү чараларын кулланып көндәлек дымлы жыештыру үткәреgez;

авыруның беренче билгеләре барлыкка килгәч, кичекмәстән медицина хезмәткәрләренең абруена куярга, ә дошманның «БС» ны кулланганда 1нче антибактериаль чара кабул итэргә кирәк.

Мәгълүмат гигиена һәм эпидемиология үзэгенең баш табибы тарафыннан бирелә .

Сез мөрәжәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

5. Янау яисә бәла-каза килеп чыккан очракта халыкка хәбәр итү буенча халыкка мөрәжәгать тексты игътибар!! Игътибар!! Гражданнар!!! Сезгә мөрәжәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

Бәла-казалар вакытында халыкның үз-үзеңне тоту кагыйдәләре һәм гамәлләре турында мәгълүмат тыңла.

Табигать афәтләре-табигатьнең куркыныч күренешләре, гадәттә кинәт килеп чыга.

Безнең район өчен иң куркыныч күренешләр булып бураннар, су басулар, кар көртләре, бураннар тора.

Алар кешеләрнең нормаль эшчәнлеген бозалар, үлеменә китерергә мөмкин, материал кыйммәтләрен жимерергә һәм юкка чыгарырга мөмкин.

Табигать бәла-казалары барлыкка килү куркынычы турында халыкка жирле радиотапшырулар челтәрләре һәм хәбәрчеләр аша хәбәр ителә.

Районда бәла-каза күрәп, һәр граждан үз-үзен тоту һәм кирәк булганда талау, талау һәм башка закон бозу очраclarына чик куярга тиеш. Гаилә әгъзаларына, тирә-юньдәгеләргә һәм үзләренә беренче ярдәм күрсәтеп, граждан шәхси транспорт, корал, медикаментлар, бәйләү материалларыннан файдаланып, табигать бәла-казасының нәтижеләрен бетерүдә катнашырга тиеш.

Бәла-каза нәтижеләрен бетергәндә түбәндәге чаралар күрергә кирәк:

жимерелгән бинага керер алдыннан аның жимерелү куркынычы юкмы икәнлегенә инаныгыз;

бинада жыелган газлар шартлау куркынычы аркасында ачык ялкыннан (шырпы, шәмнәрдән һ. б.) файдаланырга ярамый.;

киселгән һәм ялан чыбыклар белән сак булыгыз, кыска схемага юл куймагыз;

коммуналь хезмәт тикшергәнче электр, газ һәм суүткәргечтән файдаланмагыз;

зиян күргән коелардан су эчмәгез.

Сез мөрәжәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

6. Давыллы кисәтү алган очракта халыкка мөрәжәгать тексты игътибар!! Игътибар!!

Гражданнар!!! Сезгә мөрәжәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы. Росгидрометеорология хезмәтенең буран кисәтүен алганда гамәлләр турында мәгълүмат тыңлагыз.

Жил М/секка кадәр көчәйтелгәндә, давил кисәтүе бирелә.

Мондый кисәтүне алганнан соң:

чистартырга балконы һәм территориясен ишегалды нче жиңел предметлар яки ныгытырга аларны;

барлык тәрәзәләрне һәм ишекләрне ябыгыз;

ныгыту, мөмкин булганча, түбәләр, мич һәм вентиляция торбалар, заделити щитами ставни һәм тәрәзәләр бу чатырнык биналарында;

мичтә утны сүндерегез;

медицина даруханәләрен эзерләргә һәм 2-3 тәүлеклек азык-төлек һәм су запасларын тутырырга;

автоном яктырту чыганакларын эзерләү (фонарьлар, керосин лампалары, шәмнәр);

жиңел корылмалардан тагын да ныграк биналарга яки ГО саклагыч корылмаларына күчәргә.

Өгәр давил сезне тышта тотса - кирәк:

жиңел корылмалардан, күперләрдән, ЭСТАКАДАЛАРДАН, ЛАПЛАРДАН, мастлардан, агачлардан ерак торыгыз;

очучы әйберләрдән фанера битләре, такталар, тартмалар, башка чаралар белән сакланырга;

подвалларда, базда, башка күмәлгән урыннарда тизрәк сыенырга тырышыгыз.

Сез мөрәжәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

7. Куркыныч яисә хлор чыгарган һәлакәт килеп чыккан очракта халыкка хәбәр итү буенча Текст, игътибар!! Игътибар!! Гражданнар!!! Сезгә мөрәжәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

Предприятиедә (транспортта) хлор чыгару белән техник авария вакытында гамәлләр турында уку мәгълүматын тыңлагыз.

Хлор-яшел сары төстәге газ, көчле, сулышлы ис белән, һавадан авыррак.

Парга әйләнгәч һәм һавада су парлары белән тоташканда, яшел-ак төстәге томан рәвешендә жир өстендә йөри, биналарның подвалларына һәм аскы катларына үтеп керә.

Хлор парлары күзненә сулыш органнарын һәм тирене бик ярышта.

Агулану билгеләре: күкрәк авыртуы, коры йөткерү, сулыш кысу, күздә уеп ясау.

Саклау чаралары: су яки 2% эчә торган сода эремәсе белән мамык-ток бинт.

Хлор чыгару авариясе турында мәгълүмат алгач, түбәндәгеләрне эшләгез:

күчерелә торган мәгълүматтан авария урыны һәм агулы болыт таралу юнәлешен ачыклагыз;

бинада яки машинада булсагыз, барлык тәрәзәләрне һәм ишекләрне нык ябыгыз;

heatingылыту жайланмаларын, суыту системаларын һәм приборларны сүндерегез, газны сүндерегез;

тәрәзә һәм Чатыр жанатарларын сүндерегез, вентларны һәм тишекларне ябыгыз;

өйдә ясалган дару шкафы эзерләгез. Анда сода эчүне тикшерегез;

сулыш һәм тире саклау чараларын эзерләгез. Әгәр дә сәнәгать житештерүчәнлеге булмаса, тыгыз тукымалардан ясалган күзлек, мамык-ток бөйләвечләр, киём ясагыз.

Әгәр дә сез һавада агулы газ булуын сизсәгез, шунда ук күзлек киегез һәм суга батырыгыз, яки 2% эчә торган сода эремәсе белән мамык-ток бинт.

Инфекция зонасыннан шунда ук чык. Сул яисә уң якта жил булсын өчен юнөлештә хәрәкәт итегез, ләкин йөзгә дә, башның аркасына да түгел.

Паника һәм имеш-мимешләр фактларын шунда ук кисәтегез. Сез озак вакыт өйдән читтә булырга тиеш түгел. Аварияне бетерү белән район хезмәтләре һәм ГО көчләре шөгыльләнәчәк.

Әгәр дә сез хлорның кешеләрнең жиңелүенә шаһит булсагыз, битараф калмагыз. Максималь ярдәм күрсәтегез.

Сез мөрәжәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

8. Куркыныч яисә хлор чыгарган һәлакәт килеп чыккан очракта халыкка хәбәр итү буенча Текст, игътибар!! Игътибар!! Гражданныр!!! Сезгә мөрәжәгать итә

_____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

Предприятиедә (транспортта) аммиак ташлаган техник авария вакытында гамәлләр турында уку мәгълүматын тыңлагыз.

АХЛАР чыгарган авария турындагы мәгълүматны ишетеп, сулыш органнарын индивидуаль яклау чараларын кияргә, тәрәзә һәм форточкаларны ябарга, электрон жылыту һәм көнкүреш приборларын сүндерергә, газны сүндерергә, мичләрдә утны сүндерергә, балаларны киендерергә, кирәк булганда жылы киём һәм туклану (бозылмый торган продуктларның өч көнлек запасын) алырга, күршеләрне кисәтергә, тиз, ләкин курыкмыйча торақ массивтан күрсәтелгән юнөлештә яки якка чыгарга, жилнең перпендикуляр юнөлешенә, яхшы жилләтелгән калкулыкка, алга таба күрсәтмәләр алганчы кайда булырга кирәк.

Противогаз булмаган очракта, инфекция зонасыннан тиз арада чыгарга кирәк. Шулу ук вакытта сулыш органнарын саклау өчен мамык-марля бөйләвечләр, суга баткан тукымалардан ясалган әйберләр кулланырга мөмкин. Инфекция зонасыннан чыгу мөмкинлеге булмаса, шунда ук өй эчендә сыенырга һәм аны мөһерләргә кирәк.

Онытмаска кирәк, АММИАК һавага караганда жиңелрәк ул булчак, биналарның биек катларын тутырачак.

Пычратылган жир буенча хәрәкәт иткәндә түбәндәге кагыйдәләрне катгый үтәргә кирәк:

тиз хәрәкәт итегез, ләкин йөгөрмәгез һәм тузан күтөрмәгез;

биналарга таянмаска һәм тирә юндәге әйберләргә кагылмаска;

билгесез матдәләрнең бер тамчысына яки порошокка охшаган сиптерүләренә юлда очрамаска;

махсус боерыкка кадәр шәхси саклану чараларын алмаска;

тире, киём, аяк киеме, средстволарда АХОВ тамчыларын тапкан очракта, аларны кәгазь, себерке яки кулъяулык белән тампон белән, мөмкин булганча су белән юарга;

зыян күргән балаларга, картларга һәм мөстәкыйль хәрәкәт итә алмаган балаларга ярдәм күрсәтү.

Инфекция зонасыннан чыккач, өске киёмне алып, урамда Калдырырга, юынырга, күзләрен яхшылап юарга һәм авызын юарга.

АХОВ зарарлануы шикләнелсә, теләсә нинди физик йөкләнешне бетерергә, жылы эчемлек (чәй, Сөт) кабул итәргә һәм зарарлану дәрәжәсен билгеләү һәм профилактик һәм дөвалау чараларын үткөрү өчен медицина хезмәткәренә мөрәжәгать итәргә кирәк.

Химик зарарлану куркынычын бетерү һәм алга таба гамәлләр тәртибе турында халыкка махсус вәкаләтле органнар яки милиция хәбәр итә.

Шуны истә тотарга кирәк: халыкны даими яшәү урыннарына кайтарганда торак биналарга, житештерү биналарына, подвалларга һәм башка биналарга керү бу биналарның һавасында АХОВ тикшереп торганнан соң гына рәхсәт ителә.

Зыян күргәннәргә беренче медицина ярдәме күрсәтү.

Кеше зарарланганда, зыян күрүчеләрне медицина ярдәме күрсәтү буенча түбәндәге чаралар үткәргә кирәк:

АММИАК

Лезония билгеләре: яшь агу, күз авыртуы, мөгезкатлауның януы һәм конъюнктивиты, күрү югалту, өянәк сыман йөткерү, тире зарарланганда - 1 яки 2 дәрәжә химик яну.

Инфекция зонасында: күзләренә һәм тиренә зарарланган урыннарын су белән юу, противогаз кию, инфекция зонасынан кичектергесез чыгу (чыгару).

Йоктыру зонасынан читтә: тынычлык, жылылык; физик авыртулар вакытында күзгә-2 тамчы 1% новокаин эремәсе яки 0,1% М гидрохлорид адреналин эремәсе белән 2% дикаин эремәсе салырга; зарарланган тире киштәләренә-3-5% прим борная, сиркә яки лимон кислотасы эремәсе белән примочкаларга; эчәндә-эчә торган солы белән жылы сөт; авыртудан арындыру чаралары: 1 мл 1% морфин, гидрохлорид яки промедол эремәсе; тере асты - 1мл 0,1%-атропин эремәсе; сулыш туктаганда - ясалма сулыш.

Сез мөрәжәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.

куркыныч яисә су басу очрагында халыкка хәбәр итү буенча игътибар!! Игътибар!! Гражданныр!!! Сезгә мөрәжәгать итә _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы. Су басу һәм су басу вакытында саклау чаралары турында мәгълүмат тыңлагыз.

Су басу куркынычы турында кисәтеп, якыннарыгызга, күршеләрегезгә хәбәр итегез. Көтелгән су басу турында кисәтүдә гадәттә су басу вакыты һәм чикләре, шулай ук резидентларга максатчан тәртип яки эвакуация тәртибе турында күрсәтмәләр бар. Жирле радионы яки махсус вәкаләтле затларны (сүз кинәт су басу турында бармый икән) тыңлауны дөвам итеп, жирле үзидарә органнары билгеләгән вакытлыча урнаштыру урынына (кагыйдә буларак, урта мәктәпләр базасында) эвакуациягә эзерләнергә кирәк.

Эвакуация алдыннан йортны саклап калу өчен суну, газны, электрны сүндерергә, мичләренә сүндерергә, биналарның өске катларына (чарлакларына) кыйммәтле әйберләренә һәм әйберләренә күчерергә, авыл хужалыгы инвентарларын куркынычсыз урыннарга жыярга, тәрәзәләренә һәм беренче катларның ишекләрен подручным материал белән ябарга (кирәк булса обитать итәргә) кирәк.

Эвакуация башлану турындагы сигналны алганда, сезон буенча документларны, акчаларны, кыйммәтләренә, даруларны, киём-салым һәм аяк киеме комплектын, берничә көнгә азык-төлек запасын жыеп, игълан ителгән эвакуация пунктына ияргә кирәк.

Су басу вакытында иң якын югары урынны мөмкин кадәр тизрәк алырга һәм су буйлап оешкан эвакуациягә эзер булырга кирәк. Коткаручыларга су белән киселгән һәм ярдәмгә мохтаж кешеләренә үз вакытында ачыкларга: тәүлекнең якты

вакытында - тукумаларны биек урынга элергә, караңгы вакытта - ут сигналларын тапшырырга мөмкинлек бирүче чаралар күрергә кирәк.

Онытма!!! Су баскан җирдә кәргән су белән контактка кәргән ризыкларны һәм кайнатылмаган су эчәргә ярамый. Дымланган электр приборларын аларны яхшылап киптергәннән соң гына кулланырга мөмкин.

Сез мөрәҗәгатьне тыңладыгыз _____ Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы.